

W Nadmie upamiętniono bojowy czyn por. pil. Wojciecha Januszewicza

We wtorek, 19 września w Nadmie (gm. Radzymin), w pobliżu trasy S8 odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy edukacyjnej, upamiętniającej postać i czyny bohatera Dowódcy 111 Eskadry Myśliwskiej – porucznika pilota Wojciecha Januszewicza, który w tym miejscu, we wrześniu 1939 r. zestrzelił niemiecki samolot, a trzy pozostałe zmusił do uciezki.

Inicjatorem upamiętnienia walki powietrznej, stoczzonej pod niebem Nadmy i Marek w dniu 3 września 1939 roku, a zarazem pomysłodawcą tablicy był p. Ryszard Sawicki ze Stowarzyszenia Marki-Pustelnik-Struga.

Dzięki zaangażowaniu Pana Sawickiego miejsce, w którym 3 września 1939 r. miała swój finał bohaterska walka powietrzna, stoczona przez por. pil. Wojciecha Januszewicza na samolocie PZL P.11 przeciw czterem niemieckim Messerschmittom Bf 110, przywrócone zostało do zbiorowej pamięci społeczności Powiatu Wołomińskiego.

Fundatorami tablicy edukacyjnej byli samorządowcy z Marek: Janusz Jaworski, Daniel Kurek, Andrzej Rostek oraz Radny Powiatu Wołomińskiego Radosław Dec. Opracowaniem umieszczonej na niej treści zajęli się eksperci z Fundacji Historycznej Lotnictwa Polskiego: Marek Rogusz i Roman Postek, wykonanie tablicy powierzono Pracowni Grafiki Użytkowej Dominika Wize, a za jej montaż odpowiedzialny był Wojciech Jedliński.

W uroczystym odsłonięciu tablicy, które odbyło się we wtorek, 19 września obok jej autorów udział wzięli uczniowie oraz Poczty Sztandarowe: Szkoły Podstawowej im. Prymasa Tysiąclecia w Nadmie, Szkoły Podstawowej nr 1 im. ppłka pil. M. Pisarka w Radzyminie oraz I LO PUL im. 111 Eskadry Myśliwskiej w Wołominie.

Wydarzenie uświetnili swoją obecnością licznie przybyli goście, a wśród nich m.in.: Starosta Wołomiński Adam Lubiak, Radny Powiatu Radosław Dec, Wiceburmistrz Radzymina Krzysztof Dobrzyński, Dyrektor I LO PUL

im. 111 Eskadry Myśliwskiej Agnieszka Kaczyńska, Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 im. ppłka pil. M. Pisarka Elżbieta Jeleń, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Radzymina Jan Wnuk, Prezes Koła „Rajski Ptak” SZZAK w Radzyminie Jerzy Berta, Sołtys Nadmy Starej Dariusz Wojda oraz Przedstawiciele Fundacji Historycznej Lotnictwa Polskiego na czele z Robertem Gretzyngierem i Markiem Roguszem.

O wojskową, ceremonialną oprawę uroczystości zadbał kadeci I LO PUL w Wołominie, którzy ponadto zaprezentowali uczestnikom historyczne mundury: podoficera Lotnictwa II RP z I Pułku Lotniczego oraz wyjściowy mundur oficerski pilota Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie. (Stroje z epoki oraz wystawę pamiątek i artefaktów przygotowała Fundacja Historyczna Lotnictwa Polskiego).

Podczas uroczystości przywołane zostały bohaterskie czyny por. Januszewicza oraz przypomniano jego biografię. W wyniku walki powietrznej, stoczzonej 3 września 1939 r. pod niebem Marek

i Nadmy zestrzelił jeden z nieprzyjacielskich samolotów (dokładne miejsce upadku Me-110 odkryto podczas budowy trasy S8 w 2016 r.), a pozostałe trzy zmusił do wycofania się. Brawurowa bitwa potwierdziła kunszt pilotażu Dowódcy 111 Eskadry Myśliwskiej, który po upadku Wojny Obronnej 1939 r. przedostał się do Francji, a stamtąd do Wielkiej Brytanii. (Warto w tym miejscu dodać, że por. pil. Wojciech Januszewicz walczył obok ppłka pil. Mariana Pisarka w słynnym 303 Dywizjonie Myśliwskim im. T. Kościuszki w czasie bitwy o Anglię w 1940 r.). Poległ w walce

5 października 1940 r. Pośmiertnie awansowany został na stopień kapitana. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Waleczności i trzykrotnie Krzyżem Walecznych Wojciech Januszewicz spoczął na cmentarzu lotników polskich w Northwood (Londyn).

Pięknym dopełnieniem uroczystego odsłonięcia tablicy był przelot nad głowami uczestników ultralekkiego samolotu typu „Rans”, pilotowanego przez Marka Sudomińskiego. Był to lotniczy hołd, oddany bohaterskiemu Dowódcy 111 Eskadry Myśliwskiej, świadczący o ponadpokoleniowej łączności i naszej wdzięczności dla obrońcy nieba nad Polską, sprzed 84 lat.

Cześć Jego pamięci!

/opr. G.J.; R.L.;
foto: I LO PUL, Uczestnicy/

VI Bieg Rotmistrza Witolda Pileckiego

W ubiegłą sobotę, 30 września odbył się VI Bieg Rotmistrza Witolda Pileckiego w Markach, w którym udział wzięła kilkudziesięcioosobowa grupa młodzieży z Gminy Radzymin, w tym licząca 20 uczniów reprezentacja Szkoły Podstawowej nr 1 im. ppłka pil. M. Pisarka w Radzyminie.

W rozegranym w Markach już po raz szósty Biegu Pamięci, poświęconym jednemu z największych Bohaterów Polskiego Państwa Podziemnego wzięła udział prawie 70-osobowa grupa dzieci i młodzieży z terenu sąsiedniej Gminy Radzymin.

Wśród nich znalazło się ponad 30 uczniów zrzeszonych w Międzyszkolnym Klubie Historycznym im. AK Ziemi Radzyńskiej. Największą liczbę reprezentantów miały następujące placówki: Szkoła Podstawowa nr 1 im. ppłka pil. Mariana Pisarka w Radzyminie, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Michalina Chelmońskiej-Szczepankowskiej w Słupnie oraz Branżowa Szkoła I Stopnia im. kpt. Stefana Pogonowskiego w Radzyminie.

Głównym celem imprezy sportowej, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Strzelcy Rzeczypospolitej, Miasto Marki i Powiat Wołomiński było: uczczenie Pamięci Rotmistrza Witolda Pileckiego, popularyzacja biegania jako zdrowego sposobu na życie wśród mieszkańców Powiatu Wołomińskiego, promocja Miasta Marki, promocja Powiatu Wołomińskiego oraz budzenie postaw, więzi patriotycznych wśród mieszkańców naszego kraju. Biegacze tradycyjnie mieli do pokonania dystans: przedszkolaki 70 m, uczniowie I – IV (od 7 do 10 roku życia) – 280 metrów, uczniowie klas V – VIII (od 11 do 14 roku życia) – 1050 metrów, zaś uczniowie szkół średnich (15 – 17 lat) – 3450 metrów. Dorośli mieli do pokonania dystans 6900 metrów. Trasa biegu wiodła ścieżkami leśnymi wokół zbiornika wodnego „Meksyk”.

Pochmurna, deszczowa pogoda nie przeszkadzała uczestnikom w sportowej rywalizacji. Uśmiechnięte twarze zawodników i polskujące na ich piersiach medale świadczą, że nie był to stracony czas. Biegając po zdrowie oddaliśmy hołd jednemu z najodważniejszych żołnierzy II wojny światowej.

Mogliśmy również zobaczyć nowoczesny sprzęt oraz wyposażenie polskiej armii (w tym słynny czołg Abrams i Bojowy Wóz Piechoty „Borsuk”) oraz uczestniczyć w wielu atrakcjach, przygotowanych przez organizatorów. Nasi uczniowie odpowiadając na pytania przygotowane przez pracowników Biura Prewencji Komendy Głównej Policji wygrali cenne nagrody w postaci gier planszowych. (Gratulujemy doskonałej wiedzy z zakresu zasad bezpieczeństwa w różnych obszarach naszego życia). Mogliśmy również zwiedzić partyzancki biwak, dotknąć zabytkowych pistoletów z okresu II wojny światowej i ogrzać dłonie przy ognisku. Jedną niespodzianką był również koncert piosenek patriotycznych w wykonaniu Tolka Jabłońskiego.

Z radością pragniemy poinformować, że uczeń klasy III b Aleksander Salwocki w pięknym stylu wywalczył II miejsce w kategorii od 7 do 10 lat. Alicja Salwocka z kl. VI f i Bartosz Ruczkowski z kl. VI f w swojej kategorii wiekowej wybiegali doskonale V miejsca. Warto w tym miejscu podkreślić, że także inni uczniowie z Gminy Radzymin wypadli znakomicie zdobywając czołowe miejsca w swoich

kategoriach wiekowych: poza wspomnianym Aleksandrem Salwockim ze „Stalowej Jedyńki”, I miejsce w kategorii 15-17 lat zdobył Piotr Sepkowski, a III miejsce w kategorii 15-17 dziewcząt Julia Stawińska.

Pamiątkowe medale i puchary biegaczom wręczył m.in.: Łukasz Kudlicki - Szef Gabinetu Politycznego MON, Adam Lubiak - Starosta Powiatu Wołomińskiego i Jacek Orych - Burmistrz Marek.

Serdecznie dziękujemy uczniom za godne reprezentowanie naszej szkoły, Gminy Radzymin i Międzyszkolnego Klubu Historycznego im. Armii Krajowej Ziemi Radzyńskiej. Gorące słowa podziękowań kierujemy również do rodziców. Dziękujemy za wasze zaangażowanie i pomoc i za to, że zawsze możemy na was liczyć. Bieg odbył się pod honorowym patronatem Ministra Obrony Narodowej, Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL oraz Instytutu Pamięi Narodowej. Cześć i Chwała Bohaterom oraz serdeczne podziękowania organizatorom za perfekcyjne przeprowadzenie VI Biegu Pamięci Rotmistrza Witolda Pileckiego, który miał nie tylko charakter sportowy, patriotyczny – wychowawczy, ale co warto podkreślić – rodzinny. Dziękujemy za zaproszenie i do zobaczenia za rok!

/Koło Historyczne „Wiarus”;
foto: G. Jeleń/